

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Lupta pentru suflet

Se zice, că un cerșitor a vrut să intre într'o noapte de Paști în cea mai mare catedrală anglicană din Londra, unde, după obiceiul oficial, trebuia să asiste la serviciul Învierii familia regală și toți demnitarii statului (printre care foarte mulți erau necredincioși, așa cum se întâmplă și în alte părți). Biserica era înconjurată de gărzi de onoare, printre care nu putea trece nimeni fără autorizație oficială. Când cerșitorul s'a apropiat de gărzi, i s'a cerut autorizația de intrare, pe care nu putea s'o aibă. Așa că nici n'a pătruns. Cerșitorul s'a întors trist acasă, pentru că n'a putut sărbători Învierea. Însă, peste noapte, Iisus în slava învierii, i s'a arătat în vis și i-a spus: „Nu mai fi trist, căci și eu am vrut de atâtea ori să mai intru în acea biserică, însă n'am putut pătrunde.. Mi s'a cerut autorizație de intrare, și ca și tine, n'am putut s'o am”.

Dacă pe noi ne-ar întreba cineva, dacă noi am lăsat pe Mântuitorul să intre în sufletele noastre de sigur ne-am lăuda din răspuneri că noi de demult suntem buni creștini. Dar noi ne-am lăuda în gura mare că nimeni nu este mai creștin decât noi.

Dar nu ne dăm seama cât de puțin ne interesăm de creștinismul din jurul nostru. Nu ne dăm seama ce daruri minunate am primit dela Dumnezeu și noi sau cei mai mulți dintre noi stau izolați, fără să facă și ei părtași de darurile lor pe alții. Chiar și cel mai stră-

lucit dar omenesc poartă în sine un fel de regret al adânc înrădăcinatului egoism.

Darul lui Dumnezeu în contrast cu omul este desăvârșit, prin iubirea din care a luat naștere.

Totul a fost fraged, totul a fost scaldat în splendoare la facerea lumii, Dumnezeu a dăruit cu mână largă frumusețile peste munții înalți, peste văile adânci, peste câmpurile întinse și peste șesurile mănoase și dealurile domoale.

Mai lipsea un sigur lucru. Lipsea dragostea și puterea de a înțelege lucrarea, opera lui Dumnezeu. Și Tatăl cel Cereșc în nemărginita sa iubire pentru om, i-a dat omului și acest dar de a înțelege și de a se bucura de lucrul mâinilor Lui.

Dumnezeu i-a dat omului suflet și acest suflet își are drepturile lui. Ce este sufletul?

Sufletul este o forță dată de Dumnezeu omului pentru a putea lupta împotriva boldurilor, instinctelor inferioare și pentru a se putea ridica omul la înălțimea mistică a cerului, de unde să poată călca cu pași uriași peste svârcolirile și năzuințele pământești spre veșnicie. Prin această forță ajunge omul să poată zice: „eu“, afirmând drepturile spiritului asupra materiei și ajunge să poată zice „eu“ afirmându-se ca un soldat al lui Dumnezeu.

Această forță caută ceva sigur și permanent, ceva care nu poate fi găsit aici jos și este exprimată într'una din sublimatele strofe din Psalmi: „Ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu“. Adică la înălțimi.

Este la mintea oricui că nu înțelege Psalmistul, că s'ar deplasa în muntele să-l ajute. La înălțimi „Bahamot,” unde erau altarele de jertfă și de rugă, unde se credea — în naiva și plăcuta imaginație primitivă — că locuiește Dumnezeu.

Această forță prin libera sa hotărâre trebuie să fie alui Dumnezeu. Nu ajunge că prin natura sa sufletul este divin, ci trebuie ca el prin voința proprie să caute a face bine, consolând, binecuvântând, salvând.

Noi cerem ca părinții să-și unească consolările, binecuvântările lor părintești cu ale Bisericii, cu profesorii de asemenea iar alte tagme la fel să se înroleze în falanga luptătorilor pentru drepturile sufletului. Cerem să ne ajute laicii a pregăti pe oameni pentru mântuire, să-i aducă pe cei renitenți la biserică spre a-i putea noi binecuvânta și salva, să ne descoperă pe cei vrăjmași, ca să-i putem noi păstorii îmblânzi, să apere interesele creștinești acolo unde ele sunt amenințate.

Cuvântul unui laic trebuie și el să răsune, în loc de rănire să ducă consolare, să înfrățască în loc să distrame.

Dacă n'ar fi sufletul, n'am cere atâtea jertfe, dacă n'ar fi sufletul, noi nu ne-am aminti de faptele din copilărie până azi. O elevă a liceului de fete din Câmpina scrie în revista: „Lumina adevărului” pe Ianuarie 1933 că existența însușirii de a ne reaminti faptele trecutului, ne face răspunzători de faptele noastre.

Dar existența acestei minunate însușiri a sufletului nostru, ne face responsabili ea însăși de acțiunile noastre. Dacă, uitând veșnic, tot ce am făcut cu o clipă mai înainte, n'am face decât ce ne dictează judecata momentană, săvârșind tot ce ne-ar trece prin minte, fără să știm decât în acea clipă. Dacă am ridică mâna chiar asupra fratelui pe care nu l-am recunoaște și am uita imediat crima faptuită, înseamnă că actele noastre n'ar fi decât instincte, nejudicate de o rațiune, inconștiente, n'am fi decât animale, fără nici o răspundere.

Dar fiindcă noi săvârșim fapte cu o judecată calculată, și ne dăm seama de urmările lor, trebuie să recunoaștem că avem în noi

ceva permanent, sufletul, care își cere drepturile sale.

În fața acestui adevăr, noi conducătorii bisericii suntem datori cu toată tăria să strigăm tuturor fiilor neamului, dar mai ales intelectualilor: dați sufletului drepturile sale! Nu lăsați sufletele voastre pradă comorilor trecătoare!

Să ne dăm seama de ceace zice Sf. Pavel către Romani: „Că de viețuiți după trup veți muri, iar de veți omori cu Duhul faptele trupului, veți fi vii”. (Rom. 8 v. 13).

Dacă am întreba un intelectual de azi cât a dat pentru suflet din averea câștigată în România Mare, răspunsul lui ar fi mai mult ca sigur acesta: „mi-am făcut casă, mi-am cumpărat pământ, plătesc dări, deci îmi fac datoria”.

Asemenea cuvinte credem că nu pot mulțami pe nimeni și mai puțin pe cei cari le rostesc. Când cineva știe să cheltuiască pentru oște sume însemnate, și să facă risipă în alte privințe, acela nu se mai gândește că noi avem sfânta biserică lipsită de multe lucruri trebuincioase. Cine mai dăruiește bisericii un pământ, o icoană, un prapor? Rar se mai găsesc dăruitori. Toți ar vrea să scape de dări către biserică, toți vroiesc ușurare, dar nimeni nu se întrebă: oare biserică aceasta cu ce-și crește preoții ei? Oare școala de pregătire a preoților nu are ea trebuinți multe? Oare o biserică din centru, nu are ea nevoie de o pictură frumoasă? Oare preoții nu au nevoie de odăjdii? Oare altarele sfinte cine le înfrumusețează? Și Doamne, câte întrebări de acestea se pot pune!!

Să ne dăm seama că ni s'a împușinat bogăția sufletului. Nimic nu-i place mai mult sufletului nostru decât neîncetata schimbare, dar care nu cere jertfe. Monotonia îl apasă, îl amărăște și îi tâmpește gustul de viață.

Nu nevoile materiale singure îl gonesc pe om înainte, ci mai ales trebuințele sufletești sunt forțele cari îl mână pe om spre schimbare și prin schimbare la progres. Dar oare nu auzim pe mulți: am dori ca în biserică să fie o cântare mai frumoasă, dar oare nu auzim pe mulți că ar dori să vadă pe preoți

muncind după cerințele vremii? Cercetați și veți vedea că toți aceștia un ban nu jertfesc pentru suflet, dar critică. Ei doresc progresul dar fără jertfa lor!

Câți oameni ajunși peste noapte la avere se plictisesc acum de aceeași situație. Ei se satură să privească același cer senin și aceeași grădină frumoasă. Oamenii dela nord își reîmpropătează sufletul cu panoramele naturale ale sudului, iar cei dela miazăzi doresc să se delecteze în frumusețile aspre ale Nordului.

Apusenii merg spre orientul magic, iar cei dela răsărit sunt atrași de mirajul culturii dela Soare-apune.

Celce știe puțin, vrea să știe mult, cel sărac vrea să fie bogat. Scurt zis, omenirea ne face impresia unui furnicar în neconținută mișcare și luptă. Omul, care stă pe loc și nu-și poate schimba condițiunile fie cât de avantajoase atât materiale cât și sufletești, se simțește ca paserea închisă în colivie, fie ea chiar de aur și provăzută cu toate bunătățile.

Dar este evident că dacă dorul acesta neastâmpărat de a merge înainte formează înțeleșul și dulceața vieții omenești, tot acest dor constituie în același timp și greutatea și amărăciunea ei. Drumul, care ne cheamă cu o putere irezistibilă să mergem înainte pe el, nu este până în sfârșit neted și semănat cu flori, dimpotrivă se aseamănă cu un lanț din care cele mai multe verigi sunt clipe de desamăgire, de durere și de disperare; în calea vieții sunt multe prăpastii de trecut și multe suferințe de îndurat. Acest paradox, acest conflict felurit, cu care ne întâmpină viața acum-acum e în stare să oprească pe loc firile slabe, voințele lăncezite și mințile, cari nu au destulă lumină.

În felul acesta în fiecare dintre noi începe să se miște un mic filosof, care întrebă ce vrea acest amestec bizar de lumină și întunec în viața noastră. De unde răul și binele, seninul și furtuna se alternează așa repede. Și unii se resemnează blăstemând soarta și așezându-și tristețea permanentă pe față. Alții sunt scârbiți văzând în lumea aceasta numai nedreptăți și imperfecțiuni. Și cei de al treilea rând se lasă executați de călăul-viață.

(Va urma)

Un episcop unit insultă ortodoxia.

De mult timp ne-am reținut să relevăm o pornire condamabilă a P. Sf. Episcop Alexandru Nicolescu al episcopiei unite de Lugoj. Prea Sfinția Sa nu s'a știut ca întemeiat pe informațiile unui Schmidt și a unurilor *Veracitics și Szaloy* să debiteze la adresa ortodoxiei cele mai furioase injurii.

De unde va fi învățat P. Sf. Sa această metodă de evanghelizare ne spune conținutul tribulațiunilor sale pătimășe și vrednice de condamnare. P. Sf. Sa nu se ocupă de viața unui Enric al VIII-lea arătând câte soții a avut și ce a făcut cu ele, nici despre Alexandru și Cezar Borgia, ci se ocupă de ortodoxia lui Ștefan Cel Mare.

Noi nu vom îndruma pe Prea Sfinția Sa la spiritul ortodox al tatălui său ortodox, ci vom reproduce aici accentele de revoltă legitimă ale dlui Aurel Gociman, care în numărul din 9 Ianuarie 1935 al ziarului „Universul” scrie între altele următoarele:

„O întâmplare a făcut să ne cadă în mână gazeta „Stionul Românesc”, foala oficială a diecezei greco-catolice a Lugojului. Ceeace am văzut pe prima pagină a acestei gazete, mărturisim că ne-a uluit și nu ne venea să dăm crezare ochilor.

Articolul de fond al gazetei poartă titlul: „Ortodoxia românească și căstoria”, și e scris de P. S. Sa episcopul Alexandru Nicolescu al Lugojului. Iată ce scrie acest episcop român în acest articol:

„Pe cine l-ar mira cum de în biserica ortodoxă e o adevărată debandadă în materia divorțului, acela să binevoiască a cetii următorul fragment din opera lui Hașdeu pe care îl reproducem mai la vale. Se va vedea că această biserică decăzuse de mult dela rolul său de a propovădui morala curată a lui Hristos. N'a făcut cel puțin nimic sau aproape nimic, să se opună pe acest teren patimilor omenești.

1. După Ștefan cel Mare, domniul fiul său Bogdan cel Chior: După Bogdan cel Chior fiul său Ștefan cel tânăr; acesta murind fără urmași de aci înainte se joacă pe scena Istoriei Moldovei o lungă tragedie de lupte între feluriți copii naturali, eșii din trupina domnească.

2. Erau mulți acei copii naturali! erau mulți căci românii strămutați din Italia și așezați în Dacia deja în epoca decăderii anticei moralități romane, aduse cu sine din prima patrie niște idei ciudate asupra legământului căsătoriei; niște idei pe cari nu le putu stârpi în țara noastră lumina creștinismului, și cari apoi, firește, deveniră cu atât mai țapene cu cât mai mult le înrădăcina deprinderea și mersul timpului.

În imperiul roman din zilele lui Traian, familia era o jucărie. Măritșul pierdu cu totul primitivul

caracter sacru și solemn, care-l destingea sub republica romană și ajunsese a fi o însoțire „per usum”; așa îl numesc legile Imperiale.

Era o simplă involală din ambele părți, lipsită de orice consacrațiune civilă sau religioasă, și prin care nici unul dintre soți nu se credea îndatorat într'un mod serios.

Însă ceea ce își permiteau toți românii, fălindu-se cu originea lor din destrămata Romă imperială, trebuia să fi fost permis de zece, de o sută de ori mai mult românilor celor cu forța în mână, pe când unui simplu țaran i se dădea facultatea de-a schimba femele peste femele, cununându-se în toate zilele, cu aceia numai ca pentru noul divorț să plătească visteriei suma de 12 bani.

Tot atunci, vă puteți închipui sau mai bine nu vă puteți închipui, cât de întinsă cată să fi fost latitudinea principiilor români în privința măritului!

Unii din ei, bună oară Ștefan cel Mare, avură câte cinci sau șase femei legitime, cele nelegitime nu se mai numărau, imitând pe faimosul străbun Mecenate, despre care moralistul roman zicea: s'a însurat în o mie de rânduri.

Unde demoralizațiunea se pogora la o asemenea treaptă acolo ar fi comic a mai căuta mărginiri legale contra copiilor nelegali, cari formau majoritatea popoului; e de mirare numai cum de mai ființau oamenii cununați după ce rezultatele cununiei pierduseră orice fel de prestigiu, posteritatea din flori deveni deopotrivă în drepturi cu acea din biserică, ba încă de mai multe ori nelegitimitatea se așeza cu mândrie pe tronul țării!

Ștefan cel Mare, Bogdan cel Chior, Ștefan cel Tânăr, fiecare din ei n'a trecut cu vederea a lăsa din parte-l mai mulți copii naturali, aruncați prin bordeele pescărilor, prin prăvăliile neguțătorilor, ba până și prin pădurile cele nestrăbătute ale Basarabiei unde locuiau celebrii prin vitejia lor Codreni și nu mai puțin celebre prin frumusețea lor Codrencele.

Trei din acei spurii — cum îl numeau vechii romani — umplură un semi-secol din istoria Moldovei.

Tabloul este trist. Nici azi poate nu stăm mai bine, cu toate aparențele contrare. Cel puțin alocurea, închee episcopul Nicolescu.

Dece atâta ură Sfinte Părinte?

Prin urmare pentru a lovi în ortodoxie, episcopul Nicolescu desvelește această pagină din Hașdeu, (Oamenii mari ai României: Ion-Vodă cel cumplit. Pag. 19—21) pe cari le semnează cu numele său de episcop român și de senator de drept în parlamentul României.

Ura lui împotriva ortodoxiei e atât de mare, încât pentru a lovi în ea, sacrifică mândria sa națională. Poporul românesc e prezentat ca neam de bas-

tarzi, iar cei mai străluciți voievozi ai principatelor Românești terfelți în noroi, cum numai un dușman îndârjit ar fi în stare să facă. Episcopul Lugojului se ascunde sub pulpana lui Hașdeu, dar la urmă își descopere adevăratele sentimente, spunând: „nici azi nu e mai bune”. Apoi semnează cu numele său de episcop și de român rândurile despre cari am vorbit.

Cititorii să judece singuri, dacă procedeul e demn de un episcop român. Stăm uluiți cum un arhieru român a fost în stare să ne palmuiască mândria națională și să pângărească memoria marilor noștri voievozi. E gestul celor ce nu ezită a afirma, că întâi sunt catolici și pe urmă români.

Părintele Nicolescu nu are dreptul să se atingă de ortodoxie, dar are tot dreptul să examineze viața regilor catolici unguri, cari își scoteau ochii dela Bela orbul până la Francisc Iosif, cu cari este de o credință. Credem că va găsi în viața lor ceea ce caută cu ochianul în viața voievozilor români a căror memorie o profanează.

Morala Pocăiților

În goana lor după plăceri trecătoare, după război mulți oameni au pierdut cântarul judecării drepte și al vieții morale, cinștite. În conștiința lui răvășită de hiena păcatului și-au dat întâlnire toate curente extremiste sectaro-bolșevice, toate idelle bolnave și periculoase, toate pornirile senzuale, diformând chipul lui Dumnezeu — pe om — și asemănându-l anii malelor.

În acest pustiu moral, în acest deșert saharian s'au aflat și suflete setoase de cuvântul lui Dumnezeu, cărora, însă, lipsindu-le busola Duhului călăuzitor, în loc să se plece și să bea din apa cea vie sălțătoare în viața veșnică, au sorbit cu nesaț spa pestilențială din băltoagele tuturor rătăcirilor sectare.

Profitând de această desorientare sufletească profeții cei mincinoși apostoli de modă nouă — cum bine i-a botezat P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului — s'au ivit pe la răspântii, și cu euvințe de demagogie ieftină îmbrobodite în halna celui mai sfânt și atrăgător adevăr, pescuiau sufletele rătăcite în valurile acestei mări înviforate.

Acest proces de desăgărare sufletească — într'o vreme când datoria supremă a oricărui Român conștient era de a lucra din răspuneri la consolidarea unității naționale a acestui Neam, care numai decurând și-a scuturat jugul robiei milenare — nu poate lăsa indiferent nici Statul, dar nici Biserica. Biserica are datoria de a predica prin cuvânt și faptă cu vreme și fără vreme, Evanghelia Mântuitorului, și a demasca pe impostorii și pe profitorii sublimelor jertfe depuse de cei 800.000 de eroi pe altarul neamului. Statului îi incumbă datoria de a seconda Biserica în acțiunea

ei misionară, acțiune ce are de scop regenerarea morală a acestui Neam. Are datorlia de a o apăra împotriva acelor care dau asalt împotriva acestei Cetăți sfinte care a conservat în decursul veacurilor sufletul românesc și toate comorile strămoșești.

Iar când săgețile otrăvite se îndreaptă cu același putere deopotrivă în contra Bisericii și a Statului, atunci aceasta din urmă, să dea mâna cu cea dintâi pentru a face front comun, contra acelor care vor să dănuiască deasupra ruinelor acestor două cetăți sfinte: a lui Dumnezeu și a Neamului. Diferitele guverne succedate dela Unire încoace, sub pretextul libertății de conștiință au acordat liberul exercițiu sectelor cu tendințe pronunțat centrifugale, anti-monarhice și anti-naționale Sub învelișul libertății de conștiință, garantată de Constituția noastră, unele secte duc o luptă surdă de minare și distrugere, a temelilor Bisericii și Statului român așezat pe oase de luptători ortodocși români.

S'a crezut și se mai crede și azi — chiar de aceia care stau în fruntea piramidei statului — că mișcarea sectară are la bază o tendință, un dor de reînviore morolă, de înolre a vieții spirituale. — Faptele dovedesc însă contrariul. S'a dovedit și se vedește zilnic că totul este numai fătărnice. Formulele salvatoare, spirituale svărlite în ochii mulțimii credule, sunt numai culșe, în dosul cărora își fac mendrele farsorii și profitorii prostimii, lupii îmbrăcați în cele mai autentice piei de oaie.

Aceștia răstălmăcind cuvintele Scripturii, „Ieșiți din mijlocul lor și vă osebiți și de ce este necurat să nu vă atingeți și eu vă voi primi la mine — zice Domnul“ (II Cor. 6. 17), aruncă praf în ochii mulțimii lesne credule, pentru ca să nu vadă spurcăciunea sufletului lor și nici mocirlele în care se tăvălesc. Indeamnă mulțimile să nu se atingă de necurății în vreme ce ei își vără mâinile până la cot în vasul tuturor fărădelegilor și necurăților.

Predică lomi să nu bea și el, predicatorul baptist Miha din Sellște, jud. Arad, doarme tun de beat cu sticla lângă pat. Predică cinstea, și el predicator baptist — proprietar de moară cu soția — din Saravale îndeamnă servitorii să ia câte o mână de semințe din fiecare sac — ca apoi seara să vadă cu mulțumire câte 2—3 saci plini de semințe furate dela bieții țărani. Predică castitatea și cinstea familiară și el Gheorghe Popescu, predicator în Nerău, necinstește pe Maria, fca baptistului Fisan din Nerău, se căsătorește cu ea și are 2 copii, ca apoi să se descopere că este căsătorit legal cu alta din Făget; că a comis nenumărate excocherii, furturi ca un adevărat bandit, că a dezertat din armată, că a falsificat extrasul de naștere schimbându-și numele, iar în urma denunțului soției legiuite să fie arestat, condamnat de către Tribunalul din Lugoș și aruncat în fundul temniței.

Predică dragostea de aproapele și fratenitatea evanghelică, ca apoi el „fratele“ Partenie Fanu din Pesac să ia pe „sora“ Ana femeia lui Marcov Milan din Pesac și să plece la Timișoara și să păcătuiască împreună.

Ar fi prea lung pomelnicul fărădelegilor sectare baptiste, nazarene, pocălte, etc. dacă l-ași aminti întreg. Nu pot închela, însă, fără a aminti un caz de perezcurvie săvârșită de către căpetenia nazarenilor pocățiți din Saravale, județul Timiș-Torontal. Este vorba de Gheorghe Matei, comerciant, predicator nazarean în vârstă de 51 ani, vădov. Într'o Joi după masă, zelosul predicator pleacă în călătorie., misionară și ajunge în gara Periam. Aici un cunoscut îl întreabă unde călătorește. Predicatorul vădit încurcat băjbăind cuvinte fără senz, nu precizează țelul călătoriei; „Voiu vedea. Poatecă la Arad, ori la Timișoara poatecă la Sânicolaul-Mare ori la Jimbolia, la niște comerțanți“. Cu ochii spre toate punctele cardinale pe furis se urcă în trenul spre Jimbolia având grije să nu fie văzut de „cunoscutul“ său. Trenul Arad Nerău pleacă din gara Periam spre Lovrin. Aici cunoscutul pe cine întâlnește în gară, pe Predicatorul care încă nu-și fixase obiectivul și locul călătoriei Cu aceleași apucături sectare urcă în trenul spre Jimbolia, unde deasemeni are ghinionul să se întâlnească cu cunoscutul său. Fiind ora 10 din noapte cunoscutul îl întreabă unde sălășluiește peste noapte, și dacă nu cumva dorește să ia cameră comună la hotel spre a ieși mai ieftin. Predicatorul tot atât de încurcat ca și la Periam răspunde: „Nu mă duc la hotel am ceva prieten comerțant și mă duc la el“. S'au despărțit. „Cunoscutul“ a poposit la hotelul „Dacia“ Dimineața, pe coridorul hotelului pe cine întâlnește ieșind din camera nr. 7, pe predicatorul Gh. Matei, „Păi cum și dta fuseși aici în hotel“ — îl întreabă „cunoscutul“. Zăpăcit predicatorul răspunde: „Da pentrucă nu am aflat pe prietenul meu“. După ce cunoscutul își făcu toaleta coborî treptele hotelului spre ieșire. Întâlnind pe femeia ce curățește camerele o întreabă „Vecinul din camera 7 pleacă?“ — „Da“ răspunde madama! „Dânsul pleacă dar doamna încă mai este în cameră“. — Cum? Doamna? Care Doamnă? Dânsul a venit cu vre-o doamnă?“ întreabă complet nedumerit „cunoscutul“. — „Da, aseară a venit cu o femeie îmbrăcată în haine negre țărănești, și dânsa a rămas încă în cameră“ răspunde bănuitor femeia.

Predicatorul Gh. Matei, Vineri dimineața a plătit camera 7 a hotelului „Dacia“ din Jimbolia, și a plecat continuându-și călătoria misionară, căutându-și prieteni și întâlnindu-și prietenele!

Predicatorul Gh. Matei, de 51 ani, tată și bunic socrul Dlui Matei, fost profesor la Gimnaziul de Stat din Sânicolaul-Mare, și conducător spiritual a 30 suflete sectare nazarene din Saravale a plecat să pre-

dice cu cuvântul Evanghelia Domnului Iisus, iar cu fapta păcatul preacurviei, cel mai scârbos păcat pe care îl poate săvârși un om. În fața unei astfel de fapte murdare nu-mi pot reține strigătul de revoltă repetând cuvintele sf. Apostol Iacob care zice: „Preacurvarilor! Nu știți oare că prietenia lumii este dușmănie față de Dumnezeu.” (Iacob 4, 4).

Preacurvarilor nu știți că „trupul nu este pentru curvie ci pentru Domnul” — strigă dumnezeiescul Pavel. (I. Cor. 6' 13). — Preacurvarilor nu știți că „plata păcatului este moartea” (Rom. 6 23 și Iacob 1, 15), și că „Dumnezeu este foc mistitor” (Evrei, 12, 29), și că pentru păcatul vostru vă așteaptă „judecata înfricoșată” și „iufimea focului” care vă va arde și mistul (Evrei 10, 27),

Preacurvarilor gândiți-vă că „înfricoșat lucru este să cădem în mâinile Dumnezeului celui viu” la înfricoșata judecată (Evrei 10, 31).

Iată cine sunt predicatorii sectari. Lor li se potrivește cuvintele sf. ap. Pavel: „Tu, înfățișat, care înveți pe alții, pe tine nu te înveți! Tu predici să nu furi — Și tu fur! Tu zici să nu curvești — și tu curvești!.. Tu care te lauzi cu legea, îl necinstești pe Dumnezeu, prin călcarea legii!” (Romani, 2-21-23).

Preacurvarilor, luați aminte la cuvintele Scripturii care zice că „cine păcătuiește este al diavolului” (I. Ioan 3, 8). Dacă tu, predicator nazarean, preacurvar și păcătos, ești al diavolului, cum mai îndrăznești să stai în fruntea celor 30 suflete slabe, amăgite de tine, să le predici pe Iisus și Evanghelia Lui?? În loc să zici zilnic cu sf. ap. Pavel: „Ticălos om sunt eu! Cine mă va mântui de trupul morții acesteia??” (Rom. 7, 24), și să predici „să lăpădăm lucrurile întinericului și să ne îmbrăcăm cu armele lumii” (Rom. 13, 11), tu predicator pocăit (cu vorba) slujești păntecelui (Rom. 16, 18. Filipeni 3, 19), și poftelor trupului și ale ochilor (I. Ioan 2, 16) și femeilor pierdute.

Sărmane suflete din Saravale! În ce mâini sacrilege ați încredințat voi corabia sufletului vostru, mântuirea voastră!! Mă rog lui Iisus pentru voi și pentru întoarcerea voastră la biserica strămoșească, și zic cu sf. apostol Pavel: „O de s'ar tăia de tot cei ce vă protestesc pe voi” (Galateni 5, 12). Duceți-vă la Jimbolia și vedeți că acela care pe voi vă învață să nu furați și să nu preacurviți — fură sufletele voastre și le lipsește de fericirea veșnică, — el preacurvește în întunerecul camerelor din hotel.

Fraților! nu mai ascultați de profeții cei mincinoși! Părăsiți-i „Ești din mijlocul lor și vă osebiți și de ce este necurat să nu vă atingeți — zice Domnul” (II. Cor. 6, 17).

Veniți suflete trudite! Veniți la Iisus! Veniți la Biserica voastră strămoșească, la mama voastră adevărată, care și pentru voi se roagă cum s'a rugat pentru moși-strămoșii voștri! Veniți.. veniți!..

Gh. Cotoșman.

INFORMAȚIUNI.

Zece ani în slujba Bisericii și neamului. La sfârșitul anului 1934, s'au împlinit 10 ani dela înființarea Academiei Teologice din Cluj. Cu acest prilej fericit părintele Arhidiacon Dr. Ioan Vască a scos o carte comemorativă, în care arată toate peripețiile și ostenețele P. S. Sale Episcopului Nicolae pentru realizarea aceluia de zădărnici vis care era înființarea Academiei Teologice în Cluj. Cartea voluminoasă bine îngrijită cuprinde bucăți prețioase din lucrările profesorilor acelei școli, vorbirile foștilor miniștri de Culte, ținute în legătură cu înființarea acelei Academii. Apoi biografiile și portretele celor ce au contribuit și muncesc și azi în această instituție.

Schimbări de religie la Timișoara. Zilele acestea oficiul stării civile a municipiului a întocmit o interesantă statistică, cu privire la persoanele cari și-au schimbat religia. Schimbările de religii s'au întâmplat în majoritatea cazurilor, în urma căsătoriilor.

În cursul anului 1934, 104 persoane din orașul nostru au schimbat religia. În ordinea procentuală aceștia au trecut la următoarele religii: romano-catolică, baptistă, reformată, ortodoxă-română și mozaică.

Jubileul organului Foala Diecezană din Caransebeș. Împlinirea unui jumătate din veac din viața organului „Foala Diecezană” din Caransebeș, este un moment de importanță pentru presa noastră din Ardeal, Crișana și Banat. Cu deosebire presa noastră bisericească care a luptat cu sărăcia, de multe ori cu indolența și atacurile cari ne loveau din partea dușmanilor ce ne subjugau. Această presă s'a putut susține numai grație muncii desinteresate a făuritorilor ei și a preștelor.

Între aceste organe de presă, se numără și Foala Diecezană din Caransebeș, care a fost pentru eparhia Caransebeșului farul și lumina ortodoxismului românesc.

Ea a propovăduit vreme de 50 ani cuvântul evanghelic al lui Hristos, ne-a păstrat scrisul românesc în vremuri de suferințe și a dus mângăere în casele preoților și eparhioților lor. Foala Diecezană, împreună cu celelalte organe eparhiale au fost oglinda aspirațiilor noastre seculare și ecoul opiniei publice românești, care cerea dreptate și libertate.

Cu prilejul împlinirii de 50 ani, Foala Diecezană a apărut în număr festiv, cu material selecționat și bine scris. Articollii sunt de: P. S. Sa Episcopul Vasile, de consilierul N. Cornean, redactor, deputat. Dr. C. Cornean, consilierii Ancușa și Moaca, etc.

Dorim ca „Foala Diecezană” să realizeze și în viitor progrese folositoare pentru Biserica și neamul nostru.

Ortodoxia românească în Roma. Părintele Alexandru Svoznicov misionar al arhiepiscopiei Chișinăului, ina-

inte cu câteva luni a fost trimis ca bursier la Institutul oriental din Roma. Prea Cucernicia Sa cu aprobarea părintelui arhimandrit Simeon, parchul capelei ortodoxe ruse din Roma, a oficiat sf. Liturghie în limba română și grecească la Crăciun și Anul Nou în capela rusă. La serviciul divin au participat consulul român și mulți profesori.

La Bobotează părintele Scvoznicov a slujit în localul academiei române din Roma.

Albinăritul. De preotul Alexandru Popa din Lisa—Făgăraș. Un volum de 280 pagini, tipărit pe hârtie bună cu prețul de 100 lei.

Dintre toate ocupațiunile laterale ale omului, nici una nu este așa de frumoasă, nobilă și folositoare, ca albinăritul. Această îndeletnicire poate fi îmbrățișată de preoți, învățători, funcționari, meseriași, agricultori, etc., servindu-le ca un bogat izvor de venit. Ne plângem că venitele nu ne acopăr cheltuelile, fără să ne gândim că alte ocupații laterale, cum este albinăritul, cari pot acoperi multe lipsuri.

Țara noastră este plină de arbori, plante, flori, cari toate oferă un teren prielnic pentru albinărit. Recomandăm cu plăcere lucrarea părintelui Popa, care ne indică în mod plastic, cum să facem albinărit. Se capătă la autor în Lisa j. Făgăraș.

Bibliografie.

Dr. Grigorie Gh. Comșa Episcopul Aradului: **Haina de Nuntă.** Predici misionare. Arad 1935. Pagini 112. Prețul 50 Lei.

Literatura noastră predicatorială se îmbogățește prin această nouă lucrare a P. Sf. Episcop Grigorie cu o carte de netăgăduită actualitate. Cele 22 predici eschatologice se disting prin planul precis al temelor, prin argumente din Sf. Scriptură și Sf. Părinți și prin o limbă curgătoare și plină de accente arhaice asemenea celor din Cazani.

Din vremea Predicilor lui Antim Ivireanu și Ilie Miniat, nu au mai apărut la noi predici despre grija de suflet, scopul omului, Păcatul, Prețul timpului, judecata din urmă, despre raiu, iad, învierea morților, viața de vecl etc.

Volumul acesta conține o parte din predicile misionare, rostite de P. Sf. Episcopul Grigorie în călătoriile sale duhovnicești. Este presărat cu pilde luate din viață, cari au făcut o puternică impresie asupra credincioșilor cari le-au ascultat cu plăcere.

Biblioteca fiecărui preot trebuie să facă loc de cinste acestui cărți.

Comunicat

Nr. 8100—1934.

Sfântul Sinod cu adresa Nr. 1797—1934, Ne comunică următorul ordin circular dat de Onor. Minister al Apărării Naționale:

„Min. Apărării Naționale fiind sesizat că prescripțiunile ordinelor privitoare la educația religioasă

morală a ostașilor, nu sunt respectate întocmai, se ordonă următoarele:

— Comandamentele vor lua măsuri ca nevoile sufletești ale ostașilor să fie la timp satisfăcute, pentru a nu prinde teren curente subverzive religioase și politice și prin aceasta a se slăbi disciplina militară.

— În zilele de Dumineci și marile sărbători religioase, comandanții de unități sunt obligați să trimită soldații la sf. biserică, conduși — pe cât posibil — de unul dintre comandanții superiori cu cari au fost în timpul săptămânii la instrucție, pentru ca aceștia să vadă în superiorii lor frumoasele calități sufletești ale strămoșilor.

— Pe timpul serviciului divin din Dumineci și marile sărbători religioase (între orele 9—12 dim.) este oprit a se face inspecțiuni sau a pune soldații la diferite servicii pentru nevoile corpului, afară de bucătărie și posturile de pază în cazarmă.

— Deasemenea este cu desăvârșire interzis comisiilor de recrutare sau de control militar al celor lăsați la vatră, de a lucra în zilele de Dumineci și marile sărbători religioase, deoarece prin aceasta pune pe drumuri sate întregi, turburând sfințenia zilelor și jignind sentimentul religios al credincioșilor.

— Prevederile acestui ordin, privesc trupa în termen.

Instrucția premilitară, nu intră în cadrele acestui ordin.

Comunicând acest ordin, îndatorăm pe toți Prea Cucernicii protopopi și Cucernicii Preoți din cuprinsul acestei Eparhii, să vegheze la aplicarea lui de unitățile militare din parohiile lor; iar în caz de abatere să ne aducă la cunoștință numele comandamentelor militare, ce nu l-au respectat și împrejurarea când a avut loc nerespectarea numelui ordin.

Totodată îndatorăm pe preoții, cari au în enoria lor unități militare fără preot militar, să îndeplinească toate cerințele religioase ale acelor unități.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 31 Decembrie 1934.

ss. † Grigorie
Episcop.

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Aradului.

Nr. 7836/1934.

Comunicat

Sfântul Sinod, cu adresa Nr. 1483/1934 ne comunică următoarele: „Prea Sfințite, Cu frățescă dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că Sf. Sinod, în ședința sa dela 26 Noembrie a. c., ocupându-se cu problema îngrijitoare a scăderii populației

prin lipsa de copii, din cuprinsul Banatului, fapt de care s'a sesizat chiar M. S. Regele, a hotărât a vă ruga să binevoii a lua măsuri ca această problemă să fie studiată la fața locului de comisiuni formate de delegații P. Sf. Voastre și ai autorităților civile locale, spre a se vedea de unde provine răul.

Despre cele aflate de aceste comisiuni mixte, împreună cu propunerile ce le veți găsi necesare, veți înștiința Sfântul Sinod spre a aviza la măsurile pentru remedierea acestui rău social.

Primiți, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățșeri.

În consecință dispunem, ca în fiecare parohie să se constituie o comisiune constătătoare din toți preoții locali, învățătorul director, medicul (dacă este), notarul, primarul și doi membrii din Consiliul parohial.

Comisiunea se va ocupa cu problema scăderii populației prin lipsa de copii, respectiv va stabili cauzele acestei scăderi.

Comisiunea se va întruni sub prezidenția preotului conducător de oficiu parohial. Acest drept revine protopopului acolo, unde este protopop în localitate.

Rzultatul constatărilor se va cuprinde într'un proces-verbal înscălit de toți membrii comisiunii și se va înainta aici prin oficiul protopopesco, care în raportul său către Consiliul eparhial va rezuma pe scurt constatările făcute în protopopiatul de sub conducerea sa.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 31 Decembrie 1934.

ss. † Grigorie
Episcop.

Nr. 7830—1934.

Comunicat.

Onoratul Minister al Cultelor și Artelor, cu adresa Nr. 188.329/18.683/1934 ne înaintează circulara Comitetului Central pentru organizarea și vânzării și fuzării și vânzării timbrelor benevole anti-Tuberculos și anti-Canceros de următorul cuprins:

„Circulară. Cunoaștem cu toții îngrozitoarele ravagii făcute în toate păturile sociale de tuberculoză și cancer. Statisticile oficiale arată enorma întindere pe tot teritoriul țării a acestor necruțătoare maladii, întindere care este datorită numai lipsei de fonduri necesare pentru profilaxia lor.

Statul a făcut tot cecece a putut în marginele cifrelor bugetare. A lipsit însă, din nefericire, activitatea inițiativei particulare care, lucrând alături de stat, să completeze lipsa acestor fonduri.

„Societatea pentru profilaxia tuberculozei“ sub președinția d-lui Dr. Costinescu, Ministrul

Sănătății și „Asociația română contra cancerului“, sub președinția d-lui profesor Dr. Daniil persoane juridice pentru aducerea la îndeplinire a frumosului scop urmărit, au emis, cu aprobarea Ministerului de Finanțe sub No. 405.373/1934 și acel al Sănătății cu No. 131.306/1934 timbre benevole cu denumirea timbrul „anti-Tuberculos“ și timbrul „anti-Canceros“.

Atari timbre și pentru acelaș scop, au existat și există încă de multă vreme aproape în toate țările; acolo însă inițiativa particulară este aceea care, lucrând intens, adună fondurile necesare venind efectiv în ajutorul bolnavilor și profilaxiei acestor maladii.

Și la noi în țară, ținând seamă de forurile cele mai competente, care conduc aceste societăți, savanți cu renume mondial, trebuie ca această inițiativă particulară să între în activitate, mai ales că nu există cetățean care să nu cunoască ravagiile făcute de tuberculoză și cancer.

În toate colțurile țării se ridică strigăte de ajutor; citim zilnic în ziare apeluri ale părinților săraci împovărați de copii cu toți bolnavii de tuberculoză sau cancer, neavând nici bani necesari a se căuta, și nici măcar hrana necesară. Și totuși, stăm cu brațele încrucișate căci din cauza prea marelui întinderi acestor maladii și a lipsei de fonduri, sanatorii etc. nici societățile susarătate, nici statul nu le poate fi de ajutor.

Pentru aceste considerațiuni, aceste societăți au nevoie de concursul întregului aparat de stat, prin care să se poată stimula inițiativa particulară.

Caracterul acestor timbre este benevol. Vă rugăm ca prin organele subordine și D-Voastră personal, să faceți astfel, ca publicul cu care oficiul D-Voastră vine în contact, să fie convins de însemnătatea operei sociale, la care se lucrează și să primească aplicarea acestor timbre, pe actele ce sunt în competența serviciului D Voastră“.

Comunicând această circulară, invităm pe toți Prea Cucernicii protopopi și Cucernicii Preoți, să dea tot concursul necesar, delegațiilor, cari se vor prezenta pentru difuzarea și vânzarea acestor timbre, spre a contribui la cea mai mare operă socială care s'a înființat vre-odată.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 31 Decembrie 1934.

ss. GRIGORIE,
Episcop.